

Vysočina bezpečně online

Místní prevence kybernetické kriminality páchané na dětech a mladistvých Text projektové žádosti

Název projektu:

VYSOČINA BEZPEČNĚ ONLINE: místní prevence kybernetické kriminality páchané na dětech a mladistvých

Cíl projektu:

Cílem projektu je snižování míry a závažnosti kybernetické kriminality a elektronického násilí páchaného na dětech a mladistvých, případně dětmi a mladistvými, v Kraji Vysočina. Projekt snižuje rizikové faktory vedoucí k rozvoji kybernetické kriminality a elektronického násilí. Projekt zvýší gramotnost v online bezpečnosti napříč odbornou i laickou komunitou regionu. Projekt reaguje na nové trendy v oblasti online bezpečnosti, aktuální rizikové faktory pro rozvoj kybernetické kriminality a násilí a související potřeby.

1

Těmito rizikovými faktory jsou:

- zvyšující využívání chytrých mobilních zařízení a internetu dětmi a mladistvými,
- žádná nebo nízká ochrana dětí a mladistvých při užívání těchto zařízení a internetu,
- absence tématu online bezpečnosti a prevence kybernetické kriminality ve výuce,
- nízké nebo žádné povědomí rodičů o online bezpečnosti, ochraně dětských uživatelů a možnostech pomoci,
- vysoká časová vytíženost a zaměstnanost rodičů,
- převažující nízké povědomí pedagogických pracovníků, sociálních pracovníků a pracovníků Policie o online bezpečnosti, prevenci a řešení kybernetické kriminality, a souvisejících trestně právních otázkách,
- nízké/žádné uživatelské dovednosti profesionálů u informačních a komunikačních technologií, speciálně u internetových služeb (sociální sítě, komunikátory),
- nízké povědomí škol o možnostech technické ochrany žáků při využívání školní sítě a připojení,
- absence prevence a řešení online bezpečnosti a prevence ve školních řádech,
- nejasnost v postupu škol při řešení kybernetické kriminality a násilí, absence metodické opory,
- malá propojenost profesionálů, kteří řeší elektronické násilí ve školním prostředí, na místní úrovni (škola – OSPOD – PPP - Policie).

Projekt snižuje vybrané rizikové faktor prostřednictvím:

1. osvětové kampaně určené místní, především rodičovské veřejnosti,
2. komunitního vzdělávání (semináře pro rodiče, e-learning pro všechny cílové skupiny projektu),
3. odborného vzdělávání skupin, které přímo pracují s dětmi a mladistvými a řeší prevenci a výskyt kybernetické kriminality a elektronického násilí ve své praxi (pracovníci škol, koordinátoři prevence, sociální pracovníci OSPOD, pracovníci Policie – prevence a místních oddělení),
4. odborné konference „Řešení elektronického násilí ve školním prostředí“.

Cílem projektu je kromě zvýšení gramotnosti v oblasti online bezpečnosti a prevence elektronické kriminality také propojení cílových skupin, které se s jevy mohou setkat v praxi a účastní se na řešení vzniklých problémů. Výstupem projektu by měla být fungující síť konkrétních pracovníků, která má vysoké povědomí o problematice a bude připravena účinně intervenovat (při výskytu rozvinuté kyberšikany, groomingu, sextingu, krádeže účtů a zneužití dat apod.). Proto jsou do cílové skupiny zahrnuty všechny hlavní subjekty, které se podílejí na prevenci, vzdělávání i intervenci v lokalitě (školy, OSPOD, pracovníci prevence ÚMČ, PPP, NNO, rodiče).

2

Inovace projektu:

- **Projekt usiluje o zapojení profesionální i laické komunity.**
Propojení a vzdělávání více cílových skupin jedné lokality zvýší motivaci a společný zájem o téma. Pomůže při vytváření místní sítě profesionálů, kteří řeší případy kybernetické kriminality ve své praxi, dosud často osamoceně a pouze pro danou profesi dostupnými prostředky. Jednotlivé cílové skupiny často rezignují na účinné řešení pro domnělý nedostatek pravomocí. Při vzájemné spolupráci a srovnatelné gramotnosti budou schopny realizovat efektivní prevenci a adekvátně řešit situace spojené s elektronickým násilím a kriminalitou.
- **Zapojení rodičů a místní komunity.**
Do preventivních a vzdělávacích aktivit projekt zapojuje i rodiče a místní komunity. Tyto skupiny mohou významně pomoci při prevenci a ochraně dětských uživatelů internetu.

- **Specializované vzdělávání pro pracovníky místních oddělení Policie, sociální pracovníky OSPOD a koordinátory prevence kriminality.**

Prevence a řešení kybernetické kriminality a elektronického násilí není dosud součástí odborné přípravy těchto profesí. Tyto cílové skupiny jsou ve své praxi přitom s případy elektronických útoků konfrontovány čím dál častěji. Projekt vytváří a realizuje specializované vzdělávání na míru potřebám těchto profesionálů. Zvýší tak jejich připravenost zavést prevenci kybernetické kriminality do praxe, adekvátně řešit nové případy a účinně pomoci případným obětem.

- **Efektivní harmonogram realizace, propojení motivačních a vzdělávacích aktivit.**

Projekt vychází ze zkušenosti, že sebelepší vzdělávání a preventivní aktivity nejsou efektivní bez motivace cílových skupin a zájem o téma. Proto kombinuje osvětové a motivační aktivity (outdoorová kampaň, soutěž) se vzdělávacími (komunitní a odborné vzdělávání, konference). Z tohoto předpokladu vychází také koncepce harmonogramu projektu (na motivační a osvětové aktivity navazují vzdělávací).

- **Využívání elektronických zdrojů a nástrojů komunikace a vzdělávání (sociální sítě, e-learning).**

Projekt zvyšuje digitální gramotnost odborné i laické veřejnosti Kraje Vysočina tím, že ke vzdělávání a komunikaci s CS pozitivně využívá moderní online nástroje, které běžně využívají děti a mladiství a které jsou jedním z témat projektu (sociální sítě, instant messenger, e-learning). Projekt vytvoří **profil Vysočina bezpečně online** na Facebooku a Twitteru a komunitní vzdělávací nástroj (**MOODLE vysočina bezpečně online**), ve kterém najdou na jednu místě na míru připravené kurzy všechny cílové skupiny projektu.

Soulad projektu se Strategií prevence kriminality v ČR na 2012 - 2015

Projekt přispěje ke snížení rizik a rizikového chování spojeného s užíváním internetu a výskytu online protiprávní činnosti v Kraji Vysočina. Projekt je v souladu s prioritami Strategie prevence kriminality v České republice na léta 2012 až 2015 (str. 8, 17 a další). Strategie výslovně uvádí (str. 26), že „... je nezbytné se zaměřit na vzdělávání a proškolení osob, které mohou provádět vyšetřování počítačové kriminality a na zařazení problematiky prevence negativních jevů ve virtuální komunikaci do vzdělávání policistů v základní odborné přípravě. Preventivní opatření budou směřovat především k potenciálním obětem kyberšikany - k dětem“.

Realizace projektu

Projekt Vysočina bezpečně online realizuje Kraj Vysočina ve spolupráci s Národním centrem bezpečnějšího internetu, vzdělávacím a osvětovým centrem specializujícím se na prevenci a pomoc v oblasti elektronického násilí a kriminality (www.saferinternet.cz). Spolupráci na realizaci projektu upraví partnerská Smlouva o organizačních otázkách spojených s realizací projektu. Za Kraj Vysočina se bude na realizaci podílet krajské zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků, Vysočina Education, příspěvková organizace.

Cílové skupiny projektu

- řídicí a pedagogičtí pracovníci (metodici prevence) základních a středních škol kraje Vysočina,
- pracovníci sociálně právní ochrany dětí (OSPOD),
- pracovníci místních oddělení Policie a policejní prevence,
- koordinátoři prevence kriminality,
- rodiče žáků základních a středních škol a veřejnost Kraje Vysočina,
- děti a mládež Kraje Vysočina.

4

Aktivity projektu směřují k sociální ochraně dětí a mládeže před kybernetickou kriminalitou a násilím. Zvyšují ji prostřednictvím odborného a komunitního vzdělávání a osvěty.

Aktivity projektu:

- Aktivita 1: Osvětová kampaň
- Aktivita 2: Komunitní vzdělávání
- Aktivita 3: Specializované vzdělávání pro sociální pracovníky
- Aktivita 4: Specializované vzdělávání pro pracovníky Policie
- Aktivita 5: Konference „Řešení elektronického násilí ve školním prostředí“

Aktivita 1: Osvětová kampaň

Cílem aktivity je zvýšit povědomí veřejnosti, zejména rodičovské, o rizicích a kriminalitě spojené s užíváním internetu a mobilních zařízení a zvýšit její motivaci k účasti na vzdělávání, k preventivním opatřením a vyšší ochraně dětských uživatelů. Mezi dospělými uživateli internetu a rodiči existuje malé povědomí o elektronickém násilí, možnostech rodičovské kontroly a možnostech pomoci dítěti, které se stalo obětí elektronických útoků. Rodiče mají přitom největší vliv a zodpovědnost za elektronickou bezpečnost svých dětí. Mají také možnost usilovat o začlenění výchovy k bezpečnému užívání internetu do školní výuky, apelovat na zabezpečení školních sítí a podpořit preventivní aktivity určené dětem.

Popis aktivity:

V rámci aktivity proběhne příprava a realizace outdoorové osvětové kampaně *„Dejte dítěti spolu s chytrým zařízením také radu, jak jej bezpečně používat“*. Kampaň upozorní veřejnost na rizika spojená s online komunikací, která hrozí zejména dětem a mladistvým, a na související kybernetickou kriminalitu a násilí. Bude apelovat na potřebu ochrany dětských uživatelů a rodičovskou zodpovědnost a roli při prevenci kriminality. Představí veřejnosti jednotlivé typy elektronického násilí a kriminality: kyberšikana, kybergrooming, kyberstalking, dětská pornografie a nezákonný obsah, sexting, happy slapping ad.

5

Náklady na aktivitu zahrnují:

- Odborný návrh obsahu outdoorové kampaně
- Kreativní návrh outdoorové kampaně
- Tisk banerů pro outdoorovou kampaň
- Tisk plakátů malých formátů pro školy projektu, OSPOD a místní oddělení Policie
- Pronájem reklamních ploch
- Produkce a organizační zajištění kampaně

Položkový rozpis viz detailní rozpočet projektu.

Harmonogram aktivity:

Aktivita má dvě části, přípravnou a realizační.

1. Přípravná fáze probíhá v období květen – srpen 2013.

2. Realizační fáze probíhá v období září – říjen 2013.

Realizační fáze předchází a probíhá spolu s komunitním a odborným vzděláváním. Cílem načasování kampaně je také zvýšit motivaci cílových skupin k účasti na vzdělávacích a preventivních aktivitách projektu.

6

Dejte dítěti
spolu s chytrým zařízením
jako její také
radu,
bezpečně
používat.

www.saferinternet.cz

KYBER GROOMING!

7

Dejte dítěti
spolu s chytrým zařízením
jako také
radu,
bezpečně
používat.

www.saferinternet.cz

Aktivita 2: Komunitní vzdělávání

Cílem aktivity je zvýšit gramotnost zejména rodičovské veřejnosti v oblasti rizikových jevů spojených s užíváním internetu, prevence kybernetické kriminality a ochrany dětí a mladistvých. Cílem je také zvýšit zájem rodičů o aktivity dětí na internetu, o spolupráci se školou v této oblasti a podporu školy v jejích preventivních snahách. Tohoto cíle dosahuje projekt prostřednictvím vzdělávání rodičů ZŠ a další veřejnosti (rodičů menších dětí, prarodičům apod.), přehledových listů a kontaktů na pomáhající subjekty na veřejně přístupných místech škol a místních úřadů, Desater online bezpečnosti pro školní webové stránky. Rodiče a místní komunity mohou významně pomoci při prevenci elektronické kriminality a dětské delikvence. Budou-li orientováni, mohou včas zabránit a pomoci v krizových situacích, budou vědět, kam se s dítětem obrátit o pomoc. Cílem je také propojit jednotlivé cílové skupiny projektu a podpořit jejich spolupráci a vzdělávání v tématu.

Popis aktivity:

V rámci aktivity bude zajištěna příprava a realizace 15ti preventivních a osvětových seminářů pro rodiče a další místní zájemce „*Děti online aneb jaká rizika hrozí dětem na internetu*“ a vytvořen vzdělávací a preventivní MOODLE pro všechny skupiny, ke kterým projekt směřuje:

- rodiče a veřejnost, dětské uživatele internetu
- řídicí a pedagogické pracovníky místních škol
- pracovníky místních oddělení a prevence Policie
- sociální pracovníky OSPOD.

8

Semináře pro rodiče a místní komunity „Děti online“

Na seminářích účastníci získají přehled o základních rizicích, která hrozí dětem při online komunikaci, o technických nástrojích ochrany (rodičovské kontroly, blacklisty, whitelisty, zabezpečení chytrých mobilních telefonů a tabletů, antiviry, šifrování a bezpečná hesla), o ochraně soukromí a osobních údajů dětských uživatelů. Získají informace o nástrojích pomoci při elektronických útocích a pomáhajících subjektech.

Semináře bezprostředně navazují na krajskou osvětovou kampaň (aktivita 1). Semináře proběhnou na 15ti vybraných základních a středních školách Kraje Vysočina.

Součástí aktivity je i motivační soutěž pro zúčastněné školy o titul „Škola bezpečného internetu“ a herní konzoli pro pohybové aktivity žáků. Zvítězí ta škola, která bude mít největší účast rodičů a místní veřejnosti na preventivním semináři. Časová dotace semináře je 3 hodiny (prezentace 2 hodiny, řízená diskuse 1 hodina). Semináře probíhají přímo ve školách, kam jsou rodiče zvyklí docházet. Semináře budou otevřeny také zájemcům ze strany pedagogického sboru a místní komunity. Semináře vedou místní lektori proškolení Národním centrem bezpečnějšího internetu, kteří rodičům kvalifikovaně poradí, případně zprostředkují

pomoc (Vysočina Education disponuje skupinou odborně připravených mentorů online bezpečnosti).

**Obsah semináře pro rodiče „Děti online aneb jaká rizika hrozí dětem na internetu“:
Typologie a charakteristika rizikových jevů spojených s užíváním internetu a nových technologií.**

- Online komunikace, sociální sítě a rizika pro mladé uživatele
- Kyberšikana a jak ji řešit, happy slapping
- Nebezpečné elektronické pronásledování (kyberstalking), trestně právní souvislosti
- Kybergrooming a sexuální zneužívání dětí za pomoci internetu a mobilních technologií
- Sexting a jeho rizika, trestně právní souvislosti, rodičovská zodpovědnost
- Nebezpečný a nezákonný obsah, boj s dětskou pornografií na internetu
- Online hraní a závislosti

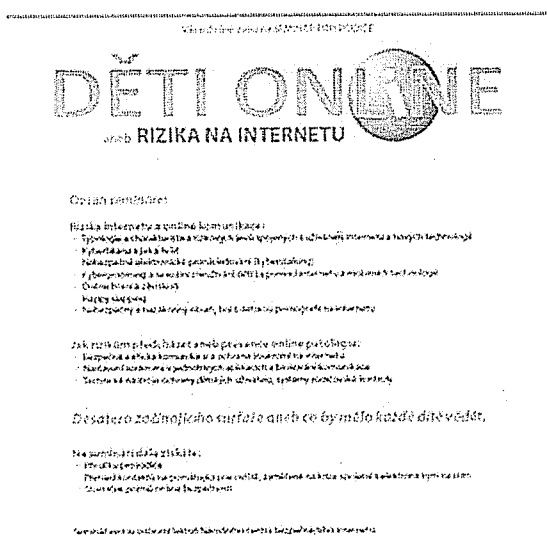
Jak rizikům předcházet aneb prevence online patologie:

- Bezpečná a etická komunikace a ochrana soukromí na internetu
- Nastavení soukromí v jednotlivých aplikacích a blokování komunikace
- Technické nástroje ochrany dětských uživatelů, systémy rodičovské kontroly

Desatero začínajícího surfaře aneb co by mělo každé dítě vědět.

Na semináři rodiče obdrží:

- pracovní sešit pro děti,
- informační sešit s přehledem základních informací a kontaktů na pomáhající pracoviště.

Ilustrační leták semináře pro rodiče a veřejnost

Dle zkušeností se semináře účastní cca 20-30 rodičů. Cílená propagace a nábor cílových skupin proběhne ve spolupráci se školským odborem Krajského úřadu a Vysočina Education, krajským vzdělávacím zařízením pro další vzdělávání pedagogických pracovníků.

Pro všech 15 škol projekt zajistí:

- Preventivní seminář pro rodiče „Děti online aneb jaká rizika hrozí dětem na internetu“
- Přehledové listy pro žáky a rodiče ke zveřejnění na školních nástěnkách. Přehledové listy upozorní na hlavní rizika spojená s kybernetickou kriminalitou a násilím a možnosti ochrany.
- Preventivní „desatero“ a informace o kybernetické kriminalitě ke zveřejnění na školních webových stránkách.

Komunitní MOODLE „Vysočina bezpečně online“

V rámci aktivity bude vytvořen online vzdělávací a osvětový nástroj (MOODLE) pro všechny skupiny, které se v praxi podílejí na prevenci a řešení elektronického násilí a kriminality.

10

Bude vytvořen 1 jednoduchý vzdělávací nástroj se sekcemi pro:

- Rodiče a místní komunity
- Řídící a pedagogické pracovníky kraje Vysočina
- Pracovníky místních oddělení a prevence Policie
- Sociální pracovníky OSPOD.

V rámci aktivity bude vytvořen a cílovým skupinám zpřístupněn vzdělávací obsah, přizpůsobeným jejich specifickým potřebám. Vzdělávání s použitím e-learningu pomůže překonat geografickou různorodost kraje z pohledu účastníků kurzu.

E-learningový nástroj bude mít 4 samostatné sekce:

1. Online bezpečnost pro rodiče a děti
2. Prevence kybernetické kriminality pro školy
3. Prevence kybernetické kriminality pro sociální pracovníky
4. Prevence kybernetické kriminality pro policisty

Pro vzdělávací nástroj budou vytvořeny výukové materiály, online kurzy s testovými otázkami, nástroje vyhodnocování. Do Moodle budou vloženy metodické materiály a videa pro přímou preventivní práci s dětmi, slovník pojmů kybernetické bezpečnosti a kriminality. Budou zde uvedeny kontakty na krajské subjekty, které se problematikou zabývají a pomáhající organizace (horké linky Policie, nestátní horké linky, krizové linky apod.).

Moodle bude obsahovat tyto kurzy:

Společné pro všechny cílové skupiny:

1. Online komunikace a ochrana osobních údajů a soukromí
2. Sociální sítě a jejich rizika
3. Chytré mobilní telefony a ochrana dětských uživatelů
4. Tablety a ochrana dětských uživatelů
5. Slovník pojmů

Každá ze sekcí 1. - 4. bude obsahovat kurzy na míru jednotlivými cílovým skupinám:

1. Kyberšikana, prevence a řešení
2. Kybergrooming, prevence a řešení
3. Sexting, rizika a trestně právní souvislosti
4. Kyberstalking, pomoc obětem a trestně právní souvislosti
5. Nezákonný a škodlivý obsah na internetu
6. Finanční podvody online, prevence a řešení.

V e-learningu bude využita platforma projektu Mafidis+, která byla vyvinuta a pilotována v roce 2011 pro potřeby vzdělávání malých a středních podniků kraje Vysočina s podporou programu OPVK, a je založena na open source systému Moodle. Platforma byla velmi dobře přijata uživateli a získala pozitivní reference vzdělávacích institucí kraje Vysočina, které ji využívaly.

V rámci aktivity bude také vytvořen a spravován **profil projektu** a jeho vzdělávacích aktivit na sociálních sítích (Facebook, Twitter). Profil bude využíván ke komunikaci a informování účastníků a cílových skupin o novinkách v oblasti prevence kybernetické kriminality, ke sběru a vyhodnocování zpětné vazby cílových skupin k aktivitám projektu, ke sběru dotazů a flexibilnímu poradenství. Profil propojí cílové skupiny včetně mladých uživatelů a podpoří regionální diskusi o kybernetické bezpečnosti. Budou zde zveřejňovány veškeré vzdělávací aktivity projektu, prezentována osvětová kampaň, zveřejněna soutěž pro školy a místní komunity, fotogalerie a publicita projektu.

Náklady na aktivitu zahrnují:

- Odborná příprava osvětových seminářů pro rodiče
- Tvorba přehledových listů a výukových materiálů pro rodiče
- Grafická úprava přehledových listů a výukových materiálů pro rodiče
- Organizační zajištění osvětových seminářů pro rodiče
- Propagace a nábor účastníků – tisk pozvánek, distribuce
- Tisk přehledových listů pro žáky
- Pracovní sešity pro rodiče (pro práci s dětmi)

- Příprava lektorů
- Lektorské zajištění osvětových seminářů pro rodiče
- Cestovní náklady lektorů
- Herní konzole – výhra pro vítěznou školu
- Tvorba vzdělávacího obsahu MOODLE Vysočina bezpečně (metodika, 4 moduly (CS))
- Příprava online kurzů (4 CS - moduly, výklad látky, testy a odpovědi)
- Vyhodnocování a zpětné vazby k testům jednotlivým účastníkům
- Tvorba MOODLE - e-learningový nástroj (grafika a uživatelské rozhraní)
- Provoz MOODLE (technická podpora a údržba)
- Technická a obsahová podpora účastníků kurzů Moodle
- Tvorba a provoz/správa profilu projektu na sociálních sítích

Položkový rozpis nákladů dle detailní rozpočet projektu.

Harmonogram aktivity:

Přípravná fáze probíhá v období červen – srpen 2013. Realizační fáze v období září – prosinec 2013, tedy cca 1 seminář týdně.

12

Aktivita 3: Specializované vzdělávání pro sociální pracovníky OSPOD

Cílem aktivity je zvýšit gramotnost pracovníků sociálně právní ochrany dětí Kraje vysočina v oblasti kybernetické kriminality páchané na dětech a dětmi, možnostech prevence a intervence, sociálních a trestně právních souvislostech a možnostech spolupráce se školou, policií a rodiči při řešení elektronického násilí. Sociální pracovníci se setkávají s projevy internetové patologie čím dál častěji. Nejčastěji řeší rozvinutou kyberšikanu, sexting právně kvalifikovatelný jako šíření dětské pornografie, online sexuální lákání a zneužívání dětí a mladistvých (kybergrooming), nově také elektronické násilí mezi rozvádějícími se rodiči. Na řešení těchto krizí nejsou zatím odborně připraveni, chybí jim teoretická i metodická opora. Disponují však nástroji a kompetencemi, které mohou přispět k účinnému řešení a pomoci ohroženým dětem. Nástroji, kterými např. školy nedisponují a často rezignují na řešení z nedostatku kompetencí. Cílem je tedy také motivovat pracovníky OSPOD k podpoře a spolupráci se školami v této oblasti.

Popis aktivity:

V rámci aktivity proběhne odborná příprava a realizace specializovaného vzdělávacího programu „Prevence a řešení elektronického násilí z pohledu OSPOD“. Program povede odborný lektor Národního centra bezpečnějšího internetu, sociální pracovník kvalifikovaný v oblasti kybernetické kriminality a sociálně právní ochrany dětí. Při Koncipování programu

budou využity zkušenosti z mezinárodní spolupráce na tvorbě kurikula pro sociální pracovníky (Social web – Social work.eu).

Časová dotace programu je 8 hodin. V rámci programu bude proškolen 30 pracovníků OSPOD na území Kraje Vysočina. V rámci projektu proběhnou tři běhy programu (3 termíny/10 účastníků). Program bude akreditován na počátku realizace projektu v systému dalšího vzdělávání pracovníků v sociálních službách. Účastníci obdrží výukové materiály a certifikát o absolvování programu.

Detailní obsah programu Prevence a řešení elektronického násilí z pohledu OSPOD:

8:30 – 12:30	Mladiství uživatelé internetu a trendy	
	Rizikové jevy spojené s užíváním internetu	
	Co je to kybernetické kriminalita, právní a trestně právní zakotvení	
	Kybergrooming, prevence a pomoc	
	Kyberstalking, prevence a pomoc	
	Nezákonný a škodlivý obsah na internetu, právní zakotvení, policejní a nestátní horké linky	
	Sexting a jeho rizika, trestně právní souvislosti	
	Role OSPOD při řešení popsaných jevů	
	13:30 – 17:00	Kyberšikana, práce s oběťmi, agresory, rodinou, a školou, nejčastější chyby
		Kyberšikana a trestně právní souvislosti
Zkušenosti OSPOD s řešením kyberšikany		
Nácvik první pomoci při konfrontaci s rozvinutou kyberšikanou		
	Role OSPOD při řešení kyberšikany, doporučení pro praxi, síťování	

13

Náklady na aktivitu zahrnují:

- Odborná příprava vzdělávacího programu
- Organizační zajištění vzdělávacího programu
- Lektorské zajištění vzdělávacího programu
- Příprava lektorů
- Tvorba pozvánek, propagace programu, online registrace
- Tisk výukových materiálů pro účastníky programu
- Občerstvení pro účastníky vzdělávacího programu

Harmonogram aktivity:

Aktivita má fázi přípravnou a realizační. Přípravná (tvorba kurikula a detailního obsahu, nábor cílové skupiny) probíhá v období červen – září 2013. Realizační fáze probíhá v období říjen – prosinec 2013 (1 seminář/měsíc).

Realizace aktivity:

Aktivitu zajišťuje Národní centrum bezpečnějšího internetu. Na organizaci a náboru cílové skupiny se podílí Krajský úřad Kraje Vysočina.

Aktivita 4: Specializované vzdělávání pro pracovníky Policie

Cílem aktivity je zvýšit orientaci pracovníků místních oddělení Policie ČR a policejní prevence v problematice kybernetické kriminality, online delikvence mladistvých, její prevence a řešení. Cílem je také zlepšit spolupráci místních oddělení se školami a místními pracovišti sociálně právní ochrany dětí. Tento cíl je zajištěn realizací specializovaného vzdělávacího programu „Program policejní prevence a řešení kybernetické kriminality“.

Program je určen pracovníkům policejní prevence i zástupcům místních složek. Právě tito zástupci často v terénu řeší situace spojené s elektronickým násilím a delikvencí. Jsou přivoláváni do škol v případech podezření na rozvinutou kyberšikanu, online zneužívání a prostituci, tvorbu ilegálního online obsahu a porušování autorských práv online.

14

Program poskytne účastníkům informaci o faktorech, které se podílejí na vzniku informační delikvence, zejména u dětí a mladistvých, o právním a trestně právním řešení problematiky, doporučených postupech a systémových řešeních na úrovni policie a jejích složek. Poskytne také vhled do prožívání a potřeb obětí online delikvence a doporučení pro práci s dětskými oběťmi a agresory.

Obsah vzdělávacího programu:

Vzdělávací program je koncipován na míru potřebám policejní prevence a intervence, důraz klade na praxi. Z toho důvodu je zajištěn odborníky z praxe. Přizváni budou zástupci policie provozovatelů internetových služeb a specializovaných pracovišť zaměřených na online bezpečnost. Cílem programu je vybavit policisty co nejpraktičtějšími informacemi využitelnými pro řešení konkrétních případů a rozvinout spolupráci mezi jednotlivými složkami Policie. Program je jednodenní, celková časová dotace je 8 výukových hodin.

Detailní obsah Programu policejní prevence a řešení kybernetické kriminality

Čas	Detailní obsah vzdělávacího programu
8:30 – 12:30	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Děti a online komunikace, sociální sítě a děti Co spadá pod informační kriminalitu, kyberkriminalita a právní zakotvení ▪ Kyberšikana, práce s oběťmi, agresory, školním kolektivem a rodinou, nejčastější chyby ▪ Kyberšikana a trestně právní souvislosti ▪ Zkušenosti OSPOD s řešením kyberšikany a kyberkriminality ▪ Typy ilegálního a škodlivého obsahu a trestně právní souvislosti Škodlivý obsah (ProAna weby, proMia weby, sebepoškozování) ▪ Boj s ilegálním a škodlivým obsahem na internetu, Horké linky a jejich činnost, možnosti spolupráce ▪ Formulace doporučení pro policejní a preventivní praxi
13:30 – 17:00	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Online dětská a další nezákonná pornografie ▪ Kybergrooming, sexting a dětská online prostituce z pohledu kriminální policie ▪ Kybergrooming, sexting a dětská online prostituce z pohledu provozovatelů ▪ Online extremismus, jeho projevy a typy, zakrývací mechanismy a strategie pachatelů Digitální stopy, uchování důkazů online delikvence ▪ Policejní prevence jako součást preventivní a intervenční místní sítě ▪ Formulace doporučení pro policejní a preventivní praxi

15

Měřitelné výstupy aktivity:

V rámci programu bude proškolen 30 zástupců místních oddělení Policie ČR a policejní prevence. Proběhnou 3 celodenní semináře (3 termíny/10 účastníků). Účastníci obdrží výukové materiály a certifikát o absolvování programu.

Harmonogram aktivity:

Aktivita má dvě fáze: přípravnou a realizační.

Přípravná fáze probíhá v období květen – září 2013, realizační v období říjen – prosinec 2013 (1 seminář/měsíc).

Náklady na aktivitu zahrnují:

- Odborná příprava vzdělávacího programu, zajištění přednášejících, tvorba zadání pro přednášející, tvorba výukových a prezentačních materiálů, 80 hodin
- Realizace vzdělávacího programu včetně přípravy, 3 x 16 hodin = 48 lektorských hodin celkem
- Grafická úprava a korektury výukových materiálů, 20 hodin
- Publicita kurzu vzhledem k cílové skupině - přímé oslovení, webová publicita, online registrace, 20 hodin
- Organizační a technické zajištění kurzu, 60 hodin.

Položkový rozpis viz detailní rozpočet projektu.

Aktivita 5: Konference „Řešení elektronického násilí ve školním prostředí“

Cílem aktivity je umožnit odborné veřejnosti získat a sdílet nejnovější poznatky a příklady dobré praxe v oblasti prevence sociálně patologických jevů a kriminality spojené s užíváním internetu a moderních komunikačních technologií. V rámci aktivity bude odborně a organizačně připravena a realizována konference „Řešení elektronického násilí ve školním prostředí“.

16

Cílem konference je také propojit konkrétní zástupce složek, které se na řešení kybernetické kriminality páchané na dětech podílejí a vytvořit základ místní sítě pro efektivní prevenci a intervenci. Proto bude konference koncipována interaktivně a složena z tematických workshopů. Bude určena:

- Zástupcům místní Policie
- Zástupcům místních OSPOD
- Koordinátorům prevence kriminality a asistentům prevence kriminality
- Řídícím pracovníkům místních škol

Jedním z témat konference bude právní postavení a pravomoci škol, OSPOD a Policie při řešení a postihování elektronického násilí mezi žáky (kyberšikany) a namířeno proti pedagogickým pracovníkům a spolupráce těchto subjektů. Dalším tématem bude trestně právní úprava jevů spojených s online patologií a trestní odpovědnost mladistvých pachatelů internetové kriminality a jejich zákonných zástupců. Přednášet budou rovněž kvalifikovaní zástupci těchto cílových skupin: zástupci oddělení informační kriminality Policie ČR, OSPOD, České školní inspekce.

Náklady na aktivitu zahrnují:

- Odborná koncepce konference a detailní tvorba obsahu
- Tvorba podkladů (grafické šablony pro prezentace, letáky - design)
- Administrativní a organizační zajištění (přípravná fáze)
- Zajištění řečníků a jejich koordinace (řízení tvorby příspěvků)
- Tvorba webové stránky projektu
- Publicita konference, PR články, pozvánky
- Registrace/komunikace s účastníky
- Přednášející včetně přípravy (10 přednášejících 3 hodiny)
- Moderace konference (včetně odborné přípravy moderátora)
- Informační, osvětové a vzdělávací materiály pro účastníky - tisk
- Organizační zajištění (registrace, organizace, navigace, řízení přednášejících - 4 osoby/5 hodin)
- Občerstvení pro účastníky konference.

Položkový rozpis viz detailní rozpočet projektu.

Harmonogram aktivity:

Aktivita má dvě fáze. Přípravná fáze probíhá v období červen – září 2013. Konference proběhne v říjnu 2013.

Harmonogram projektu:

06/2013

- organizační příprava aktivit (řízení projektu)
- odborná příprava vzdělávacích a preventivních aktivit projektu, tvorba obsahu vzdělávacích a preventivních aktivit, výukových materiálů, příprava PPT prezentací
- odborná příprava osvětové kampaně, tvorba zadání pro kreativní tvorbu kampaně
- příprava webových a tištěných prezentací projektu vzhledem k cílovým skupinám
- oslovení cílových skupin projektu
- vývoj MOODLE a tvorba obsahu a vzdělávacích online kurzů pro 4 CS projektu

07/2013

- organizační příprava aktivit (řízení projektu)
- odborná příprava vzdělávacích a preventivních aktivit projektu, tvorba obsahu vzdělávacích a preventivních aktivit, výukových materiálů, příprava PPT prezentací
- odborná příprava osvětové kampaně, tvorba zadání pro kreativní tvorbu kampaně
- příprava webových a tištěných prezentací projektu vzhledem k cílovým skupinám
- oslovení cílových skupin projektu
- zajištění lektorů
- vývoj MOODLE a tvorba obsahu a vzdělávacích online kurzů pro 4 CS projektu

18

08/2013

- odborná příprava vzdělávacích a preventivních aktivit projektu
- organizační příprava aktivit (řízení projektu)
- zajištění lektorů
- propagace projektu vzhledem k cílovým skupinám, zajištění účastníků, online registrace a webové prezentace projektu
- tisk pozvánek, informačních a výukových materiálů
- prezentace projektu zúčastněným subjektům (ředitelé škol, PPP, OSPOD, policejní prevence na pravidelných schůzkách ředitelů škol na školském odboru Ú MČ)
- sestavení harmonogramů pro jednotlivé vzdělávací a preventivní aktivity projektu, ve spolupráci s pracovníky škol a zúčastněných subjektů
- kreativní zajištění osvětové kampaně, tisk outdoorových banerů, zajištění ploch
- vývoj MOODLE a tvorba obsahu a vzdělávacích online kurzů pro 4 CS projektu

09/2013

- Zahájení osvětové kampaně, realizace kampaně
- Prezentace projektu v místním periodiku – oslovení rodičovské veřejnosti
- Prezentace projektu v zúčastněných školách, distribuce letáků a přehledových listů, vyhlášení soutěže o „školu bezpečného internetu“ a herní konzoli pro žáky
- 2 semináře pro rodiče (aktivita 2)
- Odborná a organizační příprava konference „Řešení elektronického násilí ve školním prostředí“
- Spuštění MOODLE a e-learningu, spuštění profilu projektu na sociálních sítích (Facebook, Twitter)

10/2013

- První běh programu „Prevence a řešení elektronického násilí z pohledu OSPOD“ (aktivita 3, vzdělávání sociálních pracovníků)
- První běh „Program policejní prevence a řešení kybernetické kriminality“ (aktivita 4, vzdělávání pracovníků místních oddělení Policie a policejní prevence)
- 4 semináře pro rodiče (aktivita 2)
- Odborná a organizační příprava konference „Řešení elektronického násilí ve školním prostředí“

11/2013

- Druhý běh programu „Prevence a řešení elektronického násilí z pohledu OSPOD“ (aktivita 3, vzdělávání sociálních pracovníků)
- Druhý běh „Program policejní prevence a řešení kybernetické kriminality“ (aktivita 4, vzdělávání pracovníků místních oddělení Policie a policejní prevence)
- 5 seminářů pro rodiče (aktivita 2)
- Odborná a organizační příprava konference „Řešení elektronického násilí ve školním prostředí“

12/2013

- Třetí běh programu „Prevence a řešení elektronického násilí z pohledu OSPOD“ (aktivita 3, vzdělávání sociálních pracovníků)
- Třetí běh „Program policejní prevence a řešení kybernetické kriminality“ (aktivita 4, vzdělávání pracovníků místních oddělení Policie a policejní prevence)
- 4 semináře pro rodiče (aktivita 2) – celkem 15
- Realizace konference „Řešení elektronického násilí ve školním prostředí“

19

Celkové náklady projektu: 992 850,-

Z dotace programu prevence kriminality Ministerstva vnitra ČR: 893 565,-

Spoluúčast Kraje Vysočina (10%): 99 285,-

Rozpočet projektu viz samostatná příloha.

Dodatek:

Popis činnosti Národního centra bezpečnějšího internetu

Národní centrum bezpečnějšího internetu (NCBI) je neziskové nevládní sdružení, jehož cílem je zvyšovat povědomí o možných hrozbách online komunikace, propagovat pozitivní obsah a zodpovědné chování na internetu, pomáhat v nesnázích zejména mladým uživatelům internetu a bránit šíření materiálů se zneužívanými dětmi (dětské pornografie) na internetu. NCBI se snaží poukazovat na škodlivý obsah a projevy nevhodného, rizikového chování v online prostředí a také poradit, jak se takovým případům vyhnout. NCBI je součástí celoevropské sítě osvětových center INSAFE. S Krajem Vysočina spolupracuje již třetím rokem v oblasti prevence kybernetické kriminality a rizikových jevů spojených s online komunikací.

Osvěta a prevence

NCBI provozuje internetové stránky **Saferinternet.cz**, které sledují trendy a přinášejí aktuální informace ze světa internetu, s ohledem na možná rizika pro uživatele. Zahrnuty jsou samozřejmě sociální sítě a mobilní technologie, které stále více využívají děti a mládež. Uživatelům internetu ve věku 12 až 17 let, jejich učitelům a rodičům jsou určeny populárně-výchovné stránky **Bezpečně-online.cz**. Obsahují znalostní soutěže pro mládež a užitečné informace, které jim usnadní používat internet bezpečněji. Učitelé zde nacházejí praktické rady a metodické pomůcky prakticky použitelné přímo při vyučování ve školách. NCBI vydává pravidelný elektronický měsíčník, který je zasílán do 6500 škol z celé České republiky. Jeho obsahem je přehled aktivit Národního centra bezpečnějšího internetu a aktuální informace ze světa bezpečného internetu.

Vzdělávání a poradenství

NCBI zaměřuje své vzdělávací aktivity především na školení školitelů, školních metodiků ICT, knihovníků, sociálních pracovníků a preventistů veřejné správy, Policie ČR i městské policie ze všech regionů České republiky. Výukové metodiky jsou akreditované Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy ČR.

20

Konference a semináře

NCBI organizuje konference, semináře, přednášky a školení zaměřené na řešení sociálních a psychologických hrozeb internetu. Jejich obsah je věnován online kriminalitě a prevenci rizik, která při používání nových informačních a komunikačních technologií hrozí především dětem. Na konferencích se setkávají pedagogové, preventisté, zástupci politické reprezentace, mediální odborníci a širší odborná veřejnost. Cílem konferencí je otevřít odborný dialog nad ožehavou problematikou bezpečného internetu pro děti.